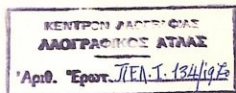

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

^{Α1.}
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δευτέριος 1969. Μαρτίος 1970.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Λευκίδιον
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας Κυνουρίας
Νομοῦ Αρκαδίας.....
2. Ὀνοματεπώνυμον τῶν ἐξετάσαντων καὶ συμπληρώσαντων Κωνσταντῆς Διμήτριος
Κοσμάς Καττής ἐπάγγελμα Διδάσκων
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Λευκίδιον - Κυνουρίας
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. αὐτὸ γεννηθεὶς
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :

α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Ἐμμανουὴλ Καττής
β) Διμήτριος Κ. Κοσμάς, ἡλικία 88 εἰς Β. Διμήτριος
ἡλικία 65 γραμματικαὶ γνώσεις Δ. Δημοσίου
..... τόπος καταγωγῆς

..... Λευκίδιον Κυνουρίας
β) Διμήτριος Κ. Κοσμάς.....

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκὴν ποιμνίων ; Διὰ ἀροτῶν... κάππος... λιντσίς
Διὰ βοσκῆς... προβά... βαευνίς.....
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; Εὐνηλλάσσοντο κατ' ἔτος.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Εἰς φ.ν.β.ι.κ.α. πρόβα... καὶ εὐμνίς.....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ;
ναι δ 191 δ 192 γ κ γ δ καὶ εὐμνίς

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

αἱ εἰς τὴν γεωργίαν... ἡ εἰς τὴν κτηνοτροφίαν...

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ;

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὁλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

ἐν τῇ γαίᾳ... ἐν τῇ μοναστηρίῳ... ἐν τῇ οἰκίᾳ...

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.).

ἐν τῇ γαίᾳ... ἐν τῇ μοναστηρίῳ... ἐν τῇ οἰκίᾳ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζονται ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἄπο ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίου εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

ἐν τῇ γαίᾳ... ἐν τῇ μοναστηρίῳ... ἐν τῇ οἰκίᾳ...

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου πρὺ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ;

ἐν τῇ γαίᾳ... ἐν τῇ μοναστηρίῳ... ἐν τῇ οἰκίᾳ...

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

ὡς ἐργάται... ὡς τεχνῖται...

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλαμῖας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

μ.ε. ... κ.α.ρ.α. αἰ.γο.π.ρ.ο.β.ά.ζ.α.ν
 μ.ε. ... κ.α.λ.ο.ν. θ.κ.μ.ν.ω., κ.π.σ. κ.α.λ.α.μ.ῖ.α.ς
 ... μ.α.κ.ῖ.α. κ.ὢ.ν. θ.ε.ρ.ι.σ.μ.ὸ.ν., ἄ.ρ.θ.ε.ρ.α., ε.κ.α.λ.α.μ.ῖ.α.ς
 ... κ.α.λ.ο.θ.ῖ.ν. δ.υ.ν., θ.ῶ.ν. α. κ.ε.ρ.α.α.

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρήσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... μ.ε.τ.ε. ... το. ... 1940 ...

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;

... μ.ε.τ.ε. ... το. ... 1930 ...

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.). Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος; Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ; ...

Δι.ε.τ.ε. ... ε.κ.α.λ.α.μ.ῖ.α.ς
 ε.κ. τ.ῶ. 1. κ.ο.ρ.α.λ.α. θ.ῶ.ν. 2. θ.ε.α.ν.ι.δ.ι.ς
 ἀ.π.ὸ. τ.ῶ. Γ. Κ.α.ρ.α.λ.ῆ. ... ἢ. θ.ῶ.α.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου μὲ τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... 1955 ...

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ...

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

.....
.....
.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

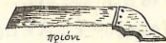
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

.....
.....
.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.)

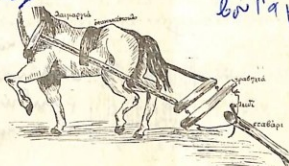
Σκεπάρνι - πριόνι - ἀρίδι - ἀρνάρι -
ξυλοφαί

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ἡ σκευὴ εἰς ἣν
ἡ ἀλογὸς φέρει τὸ ἄροτρον
ἐστὶν ὁ ἄροτρος. ἡ σκευὴ εἰς ἣν
ἡ ἀλογὸς φέρει τὸ ἄροτρον
ἐστὶν ὁ ἄροτρος.

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποίος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος) 2) γυναῖκα 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

ἄνδρας ἢ ὄργωμα πρὸς τὸ γεωργικόν καὶ
ἡ γυναῖκα... ἐν τῇ οἰκίᾳ...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).....

φορεῖται ἡ ἀροστῆρας... προσδεῖν αὐτὴν εἰς τὸ ἄροτρον
καὶ ἡ ἀλογὸς... ἐν τῇ οἰκίᾳ...

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

ὁ ἀροστῆρας... ἐν τῇ οἰκίᾳ...

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

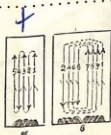
Μετὰ... κατὰ τὸν... ὁ γεωργὸς... ἐν τῇ οἰκίᾳ...

ἡ ἀροστῆρας... ἐν τῇ οἰκίᾳ...

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

..... ἡ δὲ εὐθεία γραμμή α.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Μετά τὴν ἀνοικοδόμησιν
αὐτῶν, γίνεται ὁ ὀργω-
ματικὸς, διὰ τοῦ ὀργω-
τήριου καὶ μηχανισμοῦ

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λαορίδας (δηλ. σπορὰς ἢ ὀριές, ντάμες, σιασιές, μεσθραδες κ.λ.π.) ;

..... Χωρὶς (ἐν τῇ πρῇ ἀρχαίᾳ γεωργίᾳ)
..... ἀπορίδας (ἐν τῇ ἐξῆς) διὰ τὴν χημικὴν ἔργον.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λαορίς (ἢ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

Μετὰ τὴν ἐξῆς (ἐν τῇ ἐξῆς) ὀργῶν. καὶ ἀπορίδας (ἐν τῇ ἐξῆς)
..... ἀπορίδας καὶ ἀπορίδας

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

..... ἐν τῇ ἐξῆς ἡ ἐξῆς
..... ἐξῆς

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

..... διὰ τὴν παραχρῆσιν τοῦ ὑνίου καὶ τοῦ ἀροτρίου
..... καὶ ἐν τῇ ἐξῆς ἐν τῇ ἐξῆς

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

Μετὰ τὸ ἐγχαίρειν τῶν ψυχανθῶν Μάϊου-Ἰουνίου
ἢ ἐν ἡδυστά μηνίμα, λέγονται τὸ πρῶτον ὄργωμα
τὸ διβόλισμα ἢ δὲ γύρισμα

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ τῶν ἡμερῶν Μαρτίου καὶ ἔως τὴν ἐπὶ τῶν
ἐπὶ τῶν ἡμερῶν

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ νάπανσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν.

1-2. εἰς 3. ἢ 4. ἢ 5. ἢ 6. ἢ 7. ἢ 8.

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ...

2. ἢ 3. ἢ 4. ἢ 5. ἢ 6. ἢ 7. ἢ 8.

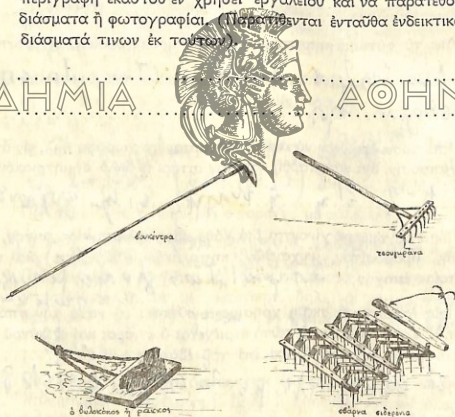
- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους;

τὸ βαλκόνιον ἢ τὸ ἐλκόν, ἢ τὸ ἐλκόν διὰ τὴν
διάνομήν.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδᾶρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

[illegible]

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ πρὸς δὲν ἔχουν ὀργωθῆ (μὲ σκαλίδρα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1 - 3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφαί. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινων ἐκ τούτων.)

— 10 —

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν).....

α) καὶ ν.ο. τ.ε.α.π.κ. διὰ ἀγρὰ ἐδάγγ
β) τ.ε.α.π.κ. δι.κ.κ. π.γ.ω.β.α. ἐγ.π.α.κ. ἐδάγγ

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (τὴ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

..... διὰ καλλιέργειαν
..... καλλιέργειαν
..... καλλιέργειαν

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

..... καὶ
..... καὶ
..... καὶ

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.

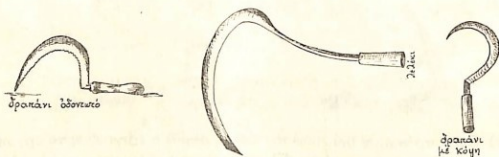
..... φ.ν.κ.κ.κ.κ. καὶ
..... καὶ
..... καὶ

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
 με τὸ δρεπάνι... δένω... με τὸ μαχαίρι...

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

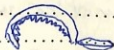
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα).....

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν).....

ὀδοντωτή

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

ἡ χ.η.ρ.σ.α.β.ῖ... ἐκ... ζ.ῆ.θ.σ.
 τὸ... α.δ.κ.ρ.σ.ν... μέτρο... θ.ῆ.θ.λ.λ.θ.θ.σ.ε.σ.

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

Χερσόβρα - Σερδικά!

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοι θερίζουν : άνδρες και γυναίκες ; Ύπηρχον (ή υπάρχουν) θεριστάι, οί οποίοι ήρχοντο ως επαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

σκοπόν από άλλον τόπον και ποιόν.....
 η Κατὰ πρόκλησιν συνείας ερρέχον
 η άνδρες δευτεροβάθμιας κ' υπολογιστ

2) Πώς ημείνοντο οὗτοι· με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ' ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ φαγητοῦ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν εἰς τὸν τόπον σας οἰκονομολογίαν).

Με τον τρόπο αυτό ουσιαστικά η ερώτηση μετατρέπεται σε:

3) Οι άνδρες ή αι γυναίκες έφερόν τι εις τας χείρας πρὸς προφύλαξιν, ιδίαι τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλλοντο τι εις τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται κόπῳσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Αἱ γυναικες ἔργον ἔσται υμῶν ἐν τῷ
ἀνδρῶν ὡς κύριος ἐν ἐκκλησίᾳ

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἀπογεύου... ν' ἀρχίσου... Teilung... ἡμέρας...
 ν' ἀρχίσου... Teilung...

- 5) Ἐτραγουδούσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἐτραγουδοῦσαν... ἡ τραγουδοῦσα...
 τὰς... ἡ τραγουδοῦσα... ἡ τραγουδοῦσα...

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάλα, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι εἶσιμον.

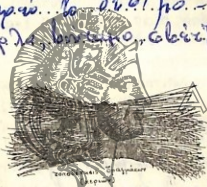
Ἀφῆκον... ἡμέρας... ἡμέρας...
 ἡμέρας... ἡμέρας... ἡμέρας...
 ἡμέρας... ἡμέρας... ἡμέρας...
 ἡμέρας... ἡμέρας... ἡμέρας...
 ἡμέρας... ἡμέρας... ἡμέρας...
 ἡμέρας... ἡμέρας... ἡμέρας...
 ἡμέρας... ἡμέρας... ἡμέρας...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἀμέσως μετὰ... ἡμέρας...
 ἡμέρας... ἡμέρας... ἡμέρας...
 ἡμέρας... ἡμέρας... ἡμέρας...

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειρὶς, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματίων μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

[illegible]

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Τα δερμάτια μετά τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Διατάξεις. 1^ης. 2^ης. 3^ης. 4^ης. 5^ης. 6^ης. 7^ης. 8^ης. 9^ης. 10^ης. 11^ης. 12^ης. 13^ης. 14^ης. 15^ης. 16^ης. 17^ης. 18^ης. 19^ης. 20^ης. 21^ης. 22^ης. 23^ης. 24^ης. 25^ης. 26^ης. 27^ης. 28^ης. 29^ης. 30^ης. 31^ης. 32^ης. 33^ης. 34^ης. 35^ης. 36^ης. 37^ης. 38^ης. 39^ης. 40^ης. 41^ης. 42^ης. 43^ης. 44^ης. 45^ης. 46^ης. 47^ης. 48^ης. 49^ης. 50^ης. 51^ης. 52^ης. 53^ης. 54^ης. 55^ης. 56^ης. 57^ης. 58^ης. 59^ης. 60^ης. 61^ης. 62^ης. 63^ης. 64^ης. 65^ης. 66^ης. 67^ης. 68^ης. 69^ης. 70^ης. 71^ης. 72^ης. 73^ης. 74^ης. 75^ης. 76^ης. 77^ης. 78^ης. 79^ης. 80^ης. 81^ης. 82^ης. 83^ης. 84^ης. 85^ης. 86^ης. 87^ης. 88^ης. 89^ης. 90^ης. 91^ης. 92^ης. 93^ης. 94^ης. 95^ης. 96^ης. 97^ης. 98^ης. 99^ης. 100^ης. 101^ης. 102^ης. 103^ης. 104^ης. 105^ης. 106^ης. 107^ης. 108^ης. 109^ης. 110^ης. 111^ης. 112^ης. 113^ης. 114^ης. 115^ης. 116^ης. 117^ης. 118^ης. 119^ης. 120^ης. 121^ης. 122^ης. 123^ης. 124^ης. 125^ης. 126^ης. 127^ης. 128^ης. 129^ης. 130^ης. 131^ης. 132^ης. 133^ης. 134^ης. 135^ης. 136^ης. 137^ης. 138^ης. 139^ης. 140^ης. 141^ης. 142^ης. 143^ης. 144^ης. 145^ης. 146^ης. 147^ης. 148^ης. 149^ης. 150^ης. 151^ης. 152^ης. 153^ης. 154^ης. 155^ης. 156^ης. 157^ης. 158^ης. 159^ης. 160^ης. 161^ης. 162^ης. 163^ης. 164^ης. 165^ης. 166^ης. 167^ης. 168^ης. 169^ης. 170^ης. 171^ης. 172^ης. 173^ης. 174^ης. 175^ης. 176^ης. 177^ης. 178^ης. 179^ης. 180^ης. 181^ης. 182^ης. 183^ης. 184^ης. 185^ης. 186^ης. 187^ης. 188^ης. 189^ης. 190^ης. 191^ης. 192^ης. 193^ης. 194^ης. 195^ης. 196^ης. 197^ης. 198^ης. 199^ης. 200^ης. 201^ης. 202^ης. 203^ης. 204^ης. 205^ης. 206^ης. 207^ης. 208^ης. 209^ης. 210^ης. 211^ης. 212^ης. 213^ης. 214^ης. 215^ης. 216^ης. 217^ης. 218^ης. 219^ης. 220^ης. 221^ης. 222^ης. 223^ης. 224^ης. 225^ης. 226^ης. 227^ης. 228^ης. 229^ης. 230^ης. 231^ης. 232^ης. 233^ης. 234^ης. 235^ης. 236^ης. 237^ης. 238^ης. 239^ης. 240^ης. 241^ης. 242^ης. 243^ης. 244^ης. 245^ης. 246^ης. 247^ης. 248^ης. 249^ης. 250^ης. 251^ης. 252^ης. 253^ης. 254^ης. 255^ης. 256^ης. 257^ης. 258^ης. 259^ης. 260^ης. 261^ης. 262^ης. 263^ης. 264^ης. 265^ης. 266^ης. 267^ης. 268^ης. 269^ης. 270^ης. 271^ης. 272^ης. 273^ης. 274^ης. 275^ης. 276^ης. 277^ης. 278^ης. 279^ης. 280^ης. 281^ης. 282^ης. 283^ης. 284^ης. 285^ης. 286^ης. 287^ης. 288^ης. 289^ης. 290^ης. 291^ης. 292^ης. 293^ης. 294^ης. 295^ης. 296^ης. 297^ης. 298^ης. 299^ης. 300^ης. 301^ης. 302^ης. 303^ης. 304^ης. 305^ης. 306^ης. 307^ης. 308^ης. 309^ης. 310^ης. 311^ης. 312^ης. 313^ης. 314^ης. 315^ης. 316^ης. 317^ης. 318^ης. 319^ης. 320^ης. 321^ης. 322^ης. 323^η

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
 σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Συνήθως...*

Girardinia girardii. Sp. N. S. P. Rep. Acad. Sci.
Asci. Univ. Girardinia Girardii; Girardinia Girardii
Girardinia Girardii

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκου); Ἐάν ναι, περιγράψατε πῶς ἀγνιστοῦ ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπή, ἡ ἐξήρασις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

[illegible]

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σάνος καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). *Μετὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ σάνου...*
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμο-
ποιοῦντο ; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὥς καὶ σχεδιάσματα καὶ

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Σταχύων... ἢ... ἢ... ἢ...
 ἢ... ἢ... ἢ... ἢ...
 ἢ... ἢ... ἢ... ἢ...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ῆσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλαχοῦ τοιποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθετός εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιστοῦ ξύλινος στῦλος, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερός,
 στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποίου εξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὥς εἰς τὸ ἐνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἔτερον ἀκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Ἀ... ἢ... ἢ... ἢ...
 ἢ... ἢ... ἢ... ἢ...
 ἢ... ἢ... ἢ... ἢ...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιστοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
 μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὴν περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην ;

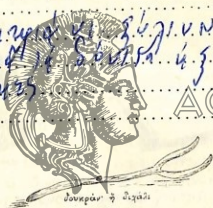
Ἐρχεται μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου
 καὶ ἔως τὴν δύσιν αὐτοῦ
 καὶ ἀπὸ τῆς δύσεως αὐτοῦ
 ἔως τὴν ἀνατολὴν αὐτοῦ

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινες τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δοκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Τὸ διχάλι καὶ τὸ δοκράνι
 εἰς τὴν ἀνατολὴν καὶ τὴν δύσιν
 τοῦ ἡλίου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δοκράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλῶνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
 πους στάχυν ;

Μὲ τὸ δοκράνι καὶ τὸ διχάλι
 ἔρριπτον τὰς στάχυν ἐντὸς τοῦ κύκλου

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα)

Ἦτο ἐν χρήσει
 καὶ τὸ ἀλωνόβεργον

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλὴν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

Εἰς τὸ ἀλώνι διὰ τὴν φακὴν καὶ τὸν ρεβιθὶον
 διὰ τὴν φακὴν καὶ τὸν ρεβιθὶον

κόπανος στρογγυλός

ξύλο κοπανιζόμενόν διὰ τὸ κοπάνισμα μικροῦ καρποῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;.....

Ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας.....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

[illegible]

- ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

— 25 —

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Εἰς τὸν ἄνθρωπον ἐμφανίζονται —
 ὡς τὰ μαθητὰ Ἰωάννη, δεικνύοντες ἐν τῷ σώματι
 μαρτυροῦντες τὸν ἑαυτοῦ καὶ ἡμετέρον καὶ ἄλλο
 π. 2.

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

3.2 m άρχη με τό διηρηδύ. m. όλαν
 3.2 m άρχη με τό διηρηδύ. m. όλαν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

24. 27. 11. 1900. 18. 12. 1900.

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κοντύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτερον ἀλῶνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῆτος κλπ ;

... λέγοντας... πονηράδες... το ποινιστήριο...

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῆσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
 νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)* διὰ ποῖα δημητριακὰ συνηθίζεται τοῦτο

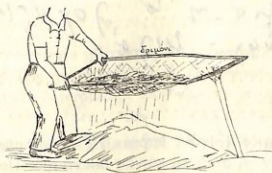
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα, πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

..... *βρεφ. σι. ἡ. σι. γα.*

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνεμίσμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερώς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἀχυρά καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Χρυσοφόρος πρὸς τὸν δ.ρ. Μαν. Ν. ...
 ἡ ... καὶ τὸν ... καὶ τὸν ... καὶ τὸν ...

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

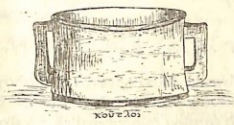
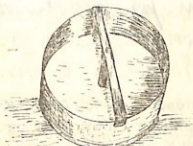
ἡ ... καὶ τὸν ... καὶ τὸν ... καὶ τὸν ...
 ἡ ... καὶ τὸν ... καὶ τὸν ... καὶ τὸν ...

- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

ἡ ... καὶ τὸν ... καὶ τὸν ... καὶ τὸν ...
 ἡ ... καὶ τὸν ... καὶ τὸν ... καὶ τὸν ...

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

α) τὸ παπαδιάτικο,

β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,

γ) τὸ γυφτιάτικο,

δ) τὸ ἄλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας)

Εἰς ζυγίους, ἐν τῷ κελύφει, ἢ ἐν τοῖς ἀντικυβερνοῦσι.

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *ἐξ. 1. πῶς... οὐκίαν... 18. γινώσκῃς*
εἰς. 1. πῶς... οὐκίαν... 18. γινώσκῃς

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογία τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἁλώνισμα ; ...

Μετὰ 1. πῶς... ἀποδοῦναι... μὲν... εἰδὶ... ἀπόδο...

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογία τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ἀπόδο... μὲν... 18. πῶς... ἀποδοῦναι... μὲν... εἰδὶ... ἀπόδο...
καὶ... ἀποδοῦναι... ἐξ... 18. πῶς... ἀποδοῦναι... μὲν... εἰδὶ... ἀπόδο...
καὶ... ἀποδοῦναι... ἐξ... 18. πῶς... ἀποδοῦναι... μὲν... εἰδὶ... ἀπόδο...

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

ἐξ... 18. πῶς... ἀποδοῦναι... μὲν... εἰδὶ... ἀπόδο...
καὶ... ἀποδοῦναι... ἐξ... 18. πῶς... ἀποδοῦναι... μὲν... εἰδὶ... ἀπόδο...

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

..... φανός

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν; παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; ...

..... παῖδια

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;

..... εἰς ἐυορίην καὶ ἐκ κρήνης

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις τῶν. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

..... καὶ ὁ πῦρ καὶ ὁ κῆρυξ δάει μετ' αὐτῶν
..... καὶ ὁ κῆρυξ καὶ ὁ πῦρ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

..... ἀναγνώσει καὶ ᾠδῇ καὶ κρότοι καὶ θόρυβον

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ